

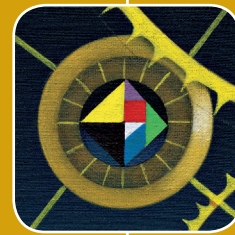
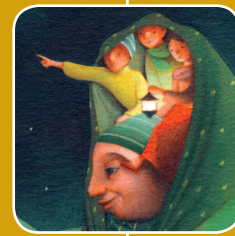
Și dacă aceste drepturi nu îți sunt respectate?

Exercitarea anumitor drepturi poate fi restricționată din motive temeinice, spre exemplu pentru a te proteja de un pericol major sau pentru a ține cont de gradul de maturitate sau de vârsta ta. Anumite drepturi, cum ar fi cele la viață, educație, sănătate și protecție împotriva violenței sau exploatării nu pot fi niciodată restricționate, nici măcar de părinți sau profesori. Dacă crezi că drepturile ți-au fost încălcate, poți:

- vorbi cu oameni de încredere, cum ar fi părinții, profesorii, medicii, prietenii, asistenții tăi sociali sau persoanele care au grijă de tine;
- apela un număr special de telefon dedicat copiilor care sunt victime ale violenței pentru a discuta cu o persoană care te va putea consilia;
- merge la poliție, depune o plângere și solicita protecția statului;
- contacta avocatul poporului pentru drepturile copilului sau o asociație voluntară care apără drepturile copiilor;
- în anumite circumstanțe, îți poți chiar prezenta cazul Curții Europene a Drepturilor Omului.

CONSTRUIND O EUROPĂ CU ȘI PENTRU COPII

Consiliul Europei

Consiliul Europei este o organizație internațională care a luat naștere în anul 1949 și care are în prezent 47 de state membre. Rolul său este să promoveze drepturile omului, democrația și statul de drept. Acesta stabilește principiile democratice comune ce au la bază Convenția Europeană a Drepturilor Omului și alte convenții și emite recomandări privind protecția persoanelor, care îi includ evident și pe cei 150 milioane de copii ai Europei.

Programul Consiliului Europei „Construind o Europă cu și pentru copii” urmărește promovarea drepturilor copiilor și protejarea acestora împotriva violenței. Echipa însărcinată cu derularea programului se ocupă de anumite aspecte, cum ar fi violența în familie și la școală, educația în materia drepturilor omului, copiii și Internetul, precum și copiii și sistemul de justiție. Poți vizita site-ul nostru pentru mai multe informații despre convențiile, ședințele și publicațiile noastre, precum și jocul nostru online „Wild Web Woods”.

„Construind o Europă
cu și pentru copii”
Consiliul Europei
F-67075 Strasbourg Cedex
www.coe.int/children
children@coe.int

Pliantul a fost printat cu suportul financiar al proiectului Consiliului Europei „Protecția copilului împotriva exploatării sexuale și abuzului sexual în Republica Moldova”

© Consiliul Europei – ilustrații: Eric Puybaret

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

Eu am drepturi, tu ai drepturi, el/ea are drepturi...

O introducere în drepturile copiilor ✨

Toți avem drepturi. Mai mult, dacă ești un băiat sau o fată și nu ai împlinit încă 18 ani, ai anumite drepturi specifice. O listă a acestor drepturi, alături de măsurile pe care guvernele trebuie să le ia pentru a te ajuta să le exerciți, se regăsește în Convenția Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului din anul 1989.

Supraviețuirea, protecția și dezvoltarea ta

- Ai dreptul ca interesele să îți fie protejate în toate deciziile care te privesc și de a nu fi supus(ă) discriminării, spre exemplu, din cauza originii, opiniilor, convingerilor sau sexului tău.
- Ai dreptul la viață și la o dezvoltare fizică, mintală, spirituală, morală și socială echilibrată și sănătoasă.
- Ai dreptul ca nevoile tale de bază, cum ar fi hrana, îmbrăcămintea, sănătatea, dreptul la o locuință să îți fie satisfăcute.
- Ai dreptul la protecție împotriva tuturor formelor de exploatare, abuz și violență fizică și psihologică, inclusiv atunci când acestea sunt comise în interiorul familiei sau într-un mediu în care copiii sunt îngrijiți.
- Ai dreptul la un nivel înalt de educație care să asigure dezvoltarea completă a personalității, talentelor și abilităților tale. Educația de care beneficiezi trebuie să te învețe să respecti drepturile și libertățile celorlalți și să te pregătească pentru o viață responsabilă într-o societate liberă, în spiritul înțelegerii, păcii, toleranței, egalității și prieteniei între toți oamenii.
- Ai dreptul să îți se ofere o gamă largă de informații obiective.
- Dacă suferi de o dezabilitate mintală sau fizică, ai dreptul să duci o viață în demnitate astfel încât să te poți integra în societate, să îți dezvolti personalitatea și să te bucuri de maximă autonomie.
- Ai dreptul la odihnă, timp liber, joacă și activități recreative, artistice și culturale într-un mediu care să fie potrivit vârstei tale și să îți respecte drepturile.

Identitatea, viața privată și familia ta

- Ai dreptul la un nume, o cetățenie și la protejarea identității tale. Dacă aparții unei minorități etnice, religioase sau lingvistice, nu poți fi privat(ă) de dreptul tău de a-ți trăi propria viață culturală, de a-ți practica religia sau de a utiliza limba grupului din care faci parte.
- Ai dreptul să îți fie protejată intimitatea. Nimeni nu poate interveni în mod ilegal în viața ta privată sau cea a familiei tale. Casa, corespondența, onoarea și reputația ta sunt protejate prin lege.
- Părinții tăi au o responsabilitate comună cu privire la creșterea și dezvoltarea ta. Aceștia au dreptul și sarcina de a-ți oferi îndrumare cu privire la modul în care trebuie să îți exerciți drepturile și să îți respecti obligațiile.
- Ai dreptul să știi cine sunt părinții tăi și să fii crescut de ei, exceptând situația în care acest lucru nu este în interesul tău.
- Ai dreptul să știi cine sunt părinții tăi și să intri într-o altă țară pentru a fi alături de ei. Și părinții tăi au același drept față de tine.
- În eventualitatea separării, ai dreptul să fii consultat(ă) cu privire la toate deciziile ce se referă la relația ta cu părinții. Dacă ești separat(ă) de ambii părinți sau doar de unul dintre ei, ai dreptul să îi vezi periodic, exceptând situația în care acest lucru nu este în interesul tău.
- Adopția poate fi autorizată doar dacă este în interesul tău.

Libertățile tale

- Libertatea de opinie: de îndată ce ai această capacitate, ai dreptul să îți exprimi opinia cu privire la orice te privește. Opinia ta trebuie luată în considerare.
- Libertatea de expresie: ai dreptul să te exprimi liber și să cauți, să primești și să diseminezi informații.
- Libertatea de gândire, de conștiință și de religie.
- Libertatea de asociere: ai dreptul să te asociezi cu alte persoane și să participi la adunări.

Aceste libertăți au însă și limite. Ai obligația să respecti drepturile și libertățile celorlalți și să nu ameninți în niciun fel societate sau pe tine însuși.

Tu și statul

- Statul trebuie să facă tot ceea ce este necesar pentru a-ți permite să îți exerciți drepturile și libertățile stabilite.
- Statul trebuie să te protejeze și să îți asigure bunăstarea. Statul trebuie să îți ajute părinții sau persoanele care te îngrijesc, înființând instituții și creând servicii care să se ocupe de interesele tale și de bunăstarea ta.
- Dacă nu poți trăi alături de familia ta, statul are datoria să te protejeze și să te ajute. Acesta trebuie să identifice o soluție care ține cont de trecutul și cultura ta, iar dreptul tău este ca situația ta să fie analizată periodic.
- Statul trebuie să ia măsuri pentru a te proteja împotriva pericolelor legate de drogurilor ilegale.
- Dacă ai fost o victimă a violenței, statul trebuie să te ajute și să te susțină să revii la o viață normală.
- Ai dreptul la justiție. Statul trebuie să se asigure că sistemul de justiție este adaptat drepturilor și nevoilor tale specifice.
- Nu poți fi supus(ă) torturii sau tratamentelor cu cruzime, inumane sau degradante.
- Nu poți fi executat(ă) sau încarcerat(ă) pe viață.
- Nu poți fi arestat(ă) ilegal. Detenția trebuie să fie ultima opțiune posibilă. De asemenea, trebuie să fie cât mai scurtă cu putință și să țină cont de nevoile tale și de vârsta ta. În detenție, trebuie să fii separat(ă) de deținuții sau condamnații adulți și, altfel decât în circumstanțe excepționale și în interesul tău, ai dreptul de a păstra legătura cu familia ta.
- Pe timp de război, statul trebuie să te protejeze și să te îngrijească. Dacă nu ai împlinit încă vârsta de 15 ani, nu poți fi recrutat(ă) în forțe armate de niciun fel.

Convențiile internaționale sunt contracte între state. Aceste contracte prevăd regulile ce trebuie respectate, însă, în plus, încurajează statele să întreprindă măsuri care sunt mai favorabile copiilor. Dacă legile din țara ta sunt mai favorabile decât prevederile unei convenții, se vor aplica obligatoriu legile naționale.

Tu și organizațiile internaționale

Statele au înființat numeroase organizații internaționale. Unele dintre acestea, cum ar fi Organizația Națiunilor Unite (ONU) și Consiliul Europei, au fost înființate pentru a proteja drepturile omului, a preveni conflictele și a contribui la dezvoltarea continuă a unor societăți echitabile, prospere și democratice. Aproape toate convențiile internaționale sunt elaborate de aceste organizații, care întreprind apoi măsuri pentru a se asigura că statele respectă drepturile consacrate de acestea.

Comitetul pentru drepturile copilului monitorizează aplicarea Convenției ONU privind drepturile copilului. Poți consulta recomandările comitetului cu privire la țara ta.

Copiii pot, de asemenea, prezenta cazuri în fața Curții Europene a Drepturilor Omului. Spre exemplu, Curtea a constatat că o țară a încălcat Convenția pentru că nu a protejat copiii împotriva pedepsei corporale în închisori, școli și la domiciliu. O altă țară a fost găsită vinovată pentru că nu a avut grijă de o fată care călătorea singură.

